

בית משפט השלום בכפר סבא

הפ"ב 41250-04-10 ישראלי נ' מלכה

הפ"ב 4963-04-10 מלכה נ' ישראלי

בפני כב' השופט דורון חסדאי

מבקש אישור פסק הבורר
אילן מלכה
בה"פ 4963-04-10מבקש ביטול פסק הבורר
דרור ישראלי
ומתנגד לאישורו
בה"פ 41250-04-10

נגד

המשיבים בהתאמה
דרור ישראלי

אילן מלכה

מיני-רציו:

* גם אם הופטר הבורר מכללי הראיות והפרוצדורה הרגילים, אין זאת אומרת שהוא משוחרר ממה שקרוי "כללי הצדק הטבעי"; וכללי הצדק הטבעי דורשים ששני הצדדים יוכלו להשמיע הערותיהם לגבי חומר הראיות ושלא תמנע מצד האפשרות להציג מסמך מהותי ולקבל התייחסות אליו מצד הבורר.

* בוררות – פגם בהליך – תוצאותיו

* בוררות – פגם בהליך – בחינתו

* בוררות – הליכי בוררות – פגם בהליך

הצדדים הגישו לבית המשפט בקשות לאישור וביטול פסק בורר. מבקש ביטול הפסק והמתנגד לאישורו טען בתובענתו בין היתר ובתמצית, כי נגרם לו עיוות דין מהותי ונפגעו כללי הצדק הטבעי עם מתן הפסק, בכך שלא ניתן לו יומו ולא דנו בטענותיו ולא ניתנה לו הזדמנות נאותה לטעון טענותיו בפני הבורר ולהביא ראיותיו.

בית המשפט הורה על ביטול פסק הבורר ופסק כלהלן:

מקום שמונה בורר ותפקידו כרוך בגביית ראיות, מדובר בתפקיד שיפוטי והדיון שמתנהל בפניו הינו דיון בעל אופי שיפוטי. על אופיו של ההליך כשיפוטי ניתן ללמוד, בין היתר, מאופי הישיבות, מאופי הדיון וחקירת עדים במסגרתו, מהחלטות הבורר ומניהולו של פרוטוקול.

ההתייחסות לבורר הינה כאל בעל תפקיד שיפוטי או מעין שיפוטי, כך למשל אף החלטה להעבירו מתפקידו בהתאם לסעיף 11 לחוק נתונה לביהמ"ש, כאשר השיקולים העומדים בבסיס ההחלטה אינם שונים במהותם משיקולים לפסלות שופט.

זכות הטיעון היא בבסיסם של כללי הצדק הטבעי וראויה להקפדה. פגיעה בצדק הטבעי פורשה, אף כי לא הוכרעה, כבאה בגדרי חריגה מסמכות. יש לתת לכל אחד מהצדדים את האפשרות להעלות את טענותיו ולהוכיחן ולהשמיע את הערותיו לגבי כל עניין היכול להוות נושא להחלטה מצד הבורר. הדבר אמור לגבי כל שלבי הבירור, לרבות בקשת הבהרה מהבוררים.

גם אם הופטר הבורר מכללי הראיות והפרוצדורה הרגילים, אין זאת אומרת שהוא משוחרר ממה שקרוי "כללי הצדק הטבעי"; וכללי הצדק הטבעי דורשים ששני הצדדים יוכלו להשמיע הערותיהם לגבי חומר הראיות ושלא תמנע מצד האפשרות להציג מסמך מהותי ולקבל התייחסות אליו מצד הבורר.

בנסיבות דנן, פסק הבורר ניתן בלא שהתקיים הליך בוררות תקין, שלם ומלא ונחקרו עדים בפני הבורר, למעט חקירה ראשונית על ידי הבורר בעצמו של מר ישראלי. בעצם מתן פסק הדין באופן פתאומי ומפתיע, פגע הבורר בזכות הטיעון של הנתבע וזאת באופן בוטה וקיצוני.

פסק דין

מ ב א

1. בפניי בקשות מטעם שני הצדדים לאישור וביטול פסק בורר. הפסק שביטולו/אישורו מבוקש הינו פסק בורר מיום 25.3.10 של ר"ח יוסף כהן (להלן: "הפסק", ו - "הבורר" בהתאמה).

טענות הצדדים בתמצית

2. מבקש ביטול הפסק והמתנגד לאישורו (מר דרור ישראלי) טען בתובענתו בין היתר ובתמצית, כי נגרם לו עיוות דין מהותי ונפגעו כללי הצדק הטבעי עם מתן הפסק, בכך שלא ניתן לו יומו ולא דנו בטענותיו ולא ניתנה לו הזדמנות נאותה לטעון טענותיו בפני הבורר ולהביא ראיותיו. לטענת מבקש זה, פסק הדין ניתן בלא התראה בניגוד לסעיף ט' לתוספת הראשונה [לחוק הבוררות](#), ומשכך דינו להתבטל לאור הוראת סעיף 24 (4) לחוק, מכוח סעיף 24 (5) לחוק מאחר והבורר לא הכריע באחד מהעניינים שנמסרו להכרעתו ולאור סעיף 24 (6) לחוק לפי שהבורר לא נימק את פסק דינו.

3. בדיון שהתקיים טענו ב"כ הצדדים טיעוניהם איש איש בתמיכה לעמדת שולחו (ר' פרוטוקול הדיון מיום 9.1.11). ב"כ מבקש אישור הפסק (מר אילן מלכה) אף ציין, כי נוכח ביטול ההסדר הדיוני שגובש בין הצדדים, טרם העברת התיק להידון בבית משפט זה, הרי שבקשת ביטול הפסק הוגשה שלא במועד ומבלי שהוגשה בקשה למתן אורכה. עוד ציין ב"כ מבקש אישור הפסק, כי הבורר התריע בפני מבקש ביטול הפסק שלא הוגשו מסמכים מצדו וניתן פסק דין, היו התראות לאורך כל הדרך, הבורר לא רץ מהר מדי וכי הוא "לא מתכוון לסנגר על הבורר, גם אנחנו לא סיכמנו את טענותינו" (עמ' 8 שורה 9).

לדבריו, אין זכות קנויה לצד לסכם את טענותיו בהליך הבוררות. ב"כ ישראלי לא ציין במהלך הבוררות כי הוא רצה להזמין עדים ולא ניתנה לו. עוד הוסיף ב"כ מלכה, כי הסתבר בדיעבד שנעשו פניות טלפוניות מצד עובדי משרד ב"כ ישראלי אל הבורר "ועכשיו לאור כל הנסיבות האלה ולאחר שחברי ניהל את הבוררות בצורה כפי שבחר לנהל אותה ולאחר שרוב ההחלטות הדיוניות אם לא כולן ניתנו לטובתו, לפתע ניתן פסק בורר שאינו לטובתו." (עמ' 8 שורות 25-27).

[ר' בהרחבה טיעוני ב"כ הצדדים, אשר לא מצאתי לשוב ואזכרם, בעמ' 10-1 לפרוטוקול].

4. בהחלטתי עם תום הדיון נתבקשו ב"כ הצדדים להמציא לתיק בית המשפט את כל החלטות הבורר שניתנו במהלך הבוררות. ב"כ ישראלי בהודעתו מיום 25.1.11 ציין, כי כל ההחלטות צורפו כנספחים לבקשה לביטול פסק הבורר והוא מסתפק באלו. ב"כ מלכה בהודעתו מיום 30.1.11 צרף את כל החלטות הבורר והפרוטוקולים אשר מצויים בידו.

סקירת ההליך בפני הבורר בקצירת האומר

5. מהמסמכים שהוצגו בפניי עולה, כי הבורר קיבל עליו את מינויו ככזה על פי הודעתו מיום 19.5.09 והוא ביקש מב"כ הצדדים להעביר אליו את כתבי הטענות בצירוף מסמכים ולאחר קבלתם של אלו יתואם מועד. (ר' גם הודעתו מיום 21.5.09).

ביום 16.6.09 התקיימה ישיבת בוררות ראשונה במשרדו של הבורר. ב"כ הצדדים טענו באשר להיקף הבוררות ואשר יידון במסגרתה. ניתנה החלטת ביניים של הבורר לפיה ב"כ מלכה יגיש בתוך 30 ימים כתב טענות מלווה בתצהיר ביחס לאותם עניינים שנידונו בכתב תביעתו. לאור המחלוקת בין הצדדים באשר לגבולות הבוררות הציע הבורר להתעלם מכתבי הטענות שהוגשו בעבר ולהעביר אליו כתבי טענות חדשים לצורך הבוררות בהתאם להסכם שנכרת בין הצדדים. ישיבה נוספת נקבעה ליום 19.7.09.

במכתב הבורר מיום 19.7.09 אישר הוא את בקשתם המוסכמת לביטול הישיבה שנועדה לאותו יום והדיון נדחה ליום 31.8.09.

במכתב הבורר מיום 2.11.09 ציין הוא, כי דחה את הישיבה ליום 31.8.09 ואיש מהצדדים לא הודיע על היעדרות, הצדדים התבקשו להודיעו בפקס באשר למועד מתאים שהוצע להם מבין שניים: 15.11.09 או 18.11.09.

במכתב הבורר מיום 26.11.09 אישר הוא את קבלת מכתבי ב"כ הצדדים מיום 15.11.09 ו- 26.11.09 והוא הציע בין היתר לקיים את הישיבה במשרדו ביום 10.12.09 או 13.12.09.

במכתב הבורר מיום 6.12.09 קבע הוא ישיבה ליום 13.12.09.

במכתבו לב"כ הצדדים מיום 8.12.09 ציין הבורר (ביחס לישיבה שנועדה ליום 13.12.09) כי הוא אינו יכול לוותר על הקלטה ולפיכך הזמינה בעצמו כאשר הישיבה המתוכננת "תידון בעיקר בשאלות הבורר לבירור טענות הצדדים ומשום כך מתבקשים הצדדים להביא עמם מסמכים לעניין הבוררות." (סעיף 2).

במכתב הבורר לב"כ הצדדים מיום 8.12.09 ציין הוא בין היתר, כי לאור ההפרעות שהיו בישיבת הבוררות הראשונה לא יוכל הוא לוותר על הקלטה. **לדבריו, בפניו הליך בוררות מורכב כאשר טענות הצדדים כבדות משקל ויש צורך בבדיקה חשבונאית עמוקה של נתוני הצדדים על מנת להגיע לחקר האמת.**

במכתב נוסף של הבורר מיום 16.12.09 לב"כ הצדדים העבירו להם רשימת מסמכים הדרושים לצרכי הבדיקה. לדבריו הוא קיבל חלקים מסוימים מכרטיסי הנהלת החשבונות ובבדיקתם נתקל בבעיות ומשום כך מבקש הוא כרטסת רציפה כמפורט ברשימה, כאשר עדיף וזול יותר כי הצדדים ימציאו את המסמכים בכוחות עצמם מבלי שהוא יצטרך להפעיל סמכות ולהשיגם בעצמו.

ביום 27.12.09 התקיימה ישיבת בוררות נוספת (במשרד ב"כ ישראלי על פי הסכמת הצדדים – ר' מכתב הבורר מיום 24.12.09). בישיבה זו ציין הבורר בפתח הדיון כי הוא לא כבול בסדרי הדין ובדיני הראיות אך יהיה כפוף לדין המהותי. במענה לשאלת ב"כ ישראלי ציין הבורר "אני ממלא את תפקידי בהתאם להסכם הבוררות והחלטת בית המשפט ולכן **תפקידי הוא לבדוק את ההתחשבות כולה בין הצדדים** ולתת פסיקה שלי שתועבר לאישור בית המשפט." עוד ציין הבורר, כי גם תביעת ישראלי (שכונה בפרוטוקול "הנתבע") תידון, ובלשונו "**בוודאי שכן כאשר אני אומר ההתחשבות כולה זה ברור שזה כולל. אין לזה ענין של תובע נתבע.**" (עמ' 1 לפרוטוקול). בהמשך הישיבה נחקר ישראלי על ידי הבורר (עמ' 4-2 לפרוטוקול). עם סיום הישיבה ציין הבורר בין היתר "לפני שאני מסיים את הישיבה הזאת אנחנו נסביר מה עומד בפנינו. אתם תשלחו לי בפקס מתי מתקבלים המסמכים. **הישיבה הבאה תתקיים כעשרה ימים לאחר קבלת כל המסמכים שביקשתי ובאותה ישיבה הבורר יתחיל בשאלותיו אל התובע ורק אח"כ יתחיל בתהליך של חקירות אחד הצדדים.** הנימוק העיקרי שקיבלתי את ההחלטה של סדר הפעולות היא הטענה של עו"ד ברמי לפיה הצד השני לא המציא את המסמכים שנתבקשו בישיבת פרוטוקול קודמת. יחד עם זאת, אם יקרה עוד מקרה של אי העברת מסמכים אני אנקוט בסנקציות." (עמ' 5).

במסמך הבורר לב"כ הצדדים מיום 28.12.09 ציין הוא, כי במהלך הפסקה בישיבת הבוררות שהתקיימה ביום האתמול שמע הוא מספר הערות ואף לאחר מכן הועלו מספר טענות כמפורט בסעיף 1 למסמך. בסעיף 2 מפרט הבורר **החלטות** בעניינים שציין, בין היתר, כדלקמן:

הישיבה הבאה תתקיים במשרד ב"כ התובע כשבועיים לאחר קבלת המסמכים שביקש ותימשך 3.5 שעות.

תוקדש מחצית השעה לעדותו של מר יפתח ישראלי ולאחר מכן יעברו לחקירתו של מר מלכה כאשר לרשות ב"כ ישראלי יעמדו עד שלוש שעות לחקירה וככל שזה יסיים את חקירת התובע בפחות משלוש שעות יחולק הזמן שיישאר לחקירות נגד באופן שווה. וככל שלא יספיק הזמן והצדדים יבקשו מועד נוסף תקיים ישיבה נוספת.

בסעיף 4 למסמך זה ציין הבורר בין היתר כי מאחר והבוררות דנה בכל התביעות הכספיות הכוללות שבין הצדדים והקשורות לחברות המשותפות החל מיום ההתקשרות ועד חיסולן של שתי החברות הצדדים חייבים להעביר אל משרדו את כל ספרי החשבונות של שתי החברות החל מיום 1.10.04 ועד סיום הפעילות של שתי החברות. (המסמכים פורטו בסיפת המסמך).

במכתבו של הבורר לב"כ הצדדים מיום 29.12.09 בהתייחס למכתבו של ב"כ מלכה מיום 28.12.09, ציין הוא בין היתר, כי בהחלטה מיום 28.12.09 קבע הוא סדר כולל של המשך ההליך וברור כי גם לב"כ הצדדים יש השפעה לכיוון קיצור ההליך או הרחבתו. עוד ציין הבורר כי נכון הוא כי בישיבה מיום 27.12.09 ביקש ב"כ התובע (מלכה) לוותר על חקירות אך ב"כ הנתבע (ישראלי) לא ויתר. (סעיף 2 סיפא). הבורר סיים מכתבו באומרו כי הוא מבקש למקד התעניינותו בקבלת מלוא המסמכים שביקש ביום 28.12.09.

במכתב הבורר לב"כ הצדדים מיום 20.1.10 (תאריך בכתב יד) התייחס הוא למכתב שנשלח אליו ביום 18.1.10 וביקש העתק מסעיף 2 המוזכר במכתב זה וציין כי טיטוט ההסכם שהציע לב"כ הצדדים לא נחתמה על ידם תוך שהדגיש כי הבוררות אינה פועלת בחלל הריק והיא מתנהלת כפי שהוסבר בסעיף 16 לפרוטוקול מיום 16.6.09 ומשורה 25 בדף 1 של הפרוטוקול מיום 27.12.09.

6. עוד מצויים בכתבי הטענות מכתבו של ב"כ ישראלי לבורר מיום 28.1.10, בו נטען כי למרות החלטותיו עד ליום זה הם לא קיבלו את החומר החשבונאי. מכתב נוסף נשלח על ידי ב"כ ישראלי לבורר ביום 8.2.10, בו נאמר כי במכתב מיום 28.1.10 ציינו הם כי הצד השני לא מעביר את דף החשבונות והתנהגות זו גורמת לשיבוש הליכי הבוררות ומפריעה להם לקיים את החלטת הבורר מהישיבה הקודמת. הבורר מתבקש לפיכך להורות לצד השני להמציא את הנהלת החשבונות כפי שהתחייב עוד ביום 28.1.10 ובמהלך הישיבה מיום 27.12.09.

7. ביום 28.2.10 שלח הבורר מכתב לב"כ ישראלי, בו נאמר, בין היתר, כי בתאריך 16.12.09 הוא פנה אל הצדדים וביקש לקבל מסמכים בהתאם לרשימה מפורטת, ב"כ הנתבע הודיעו כי מסמכי הנהלת החשבונות מעוכבים בידי ב"כ התובע, מבדיקת אותם מסמכים שהועברו לעיונו עולה כי אלו מסמכים חלקיים בלבד, ב"כ ישראלי התבקש להמציא בתוך 10 ימים את המסמכים שפורטו בסעיף 4 למכתב.

8. ביום 25.3.10 נתן הבורר את פסק דינו, אשר תוצאתו חיוב ישראלי לשלם למלכה סך של 321,521 ₪.

המסגרת המשפטית

9. מקום שמונה בורר ותפקידו כרוך בגביית ראיות, מדובר בתפקיד שיפוטי והדיון שמתנהל בפניו הינו דיון בעל אופי שיפוטי. על אופיו של ההליך כשיפוטי ניתן ללמוד, בין היתר, מאופי הישיבות, מאופי הדיון וחקירת עדים במסגרתו, מהחלטות הבורר ומניהולו של פרוטוקול.

10. ההתייחסות לבורר הינה כאל בעל תפקיד שיפוטי או מעין שיפוטי, כך למשל אף החלטה להעבירו מתפקידו בהתאם לסעיף 11 לחוק נתונה לביהמ"ש, כאשר השיקולים העומדים בבסיס ההחלטה אינם שונים במהותם משיקולים לפסלות שופט (ר' י. שמעוני "אופק חדש בבוררות - דיני בוררות עם ערכאת ערעור", 2009).

11. פרופ' ס. אוטולנגי ז"ל בספרה "בוררות דין ונוהל", מהדורה רביעית מיוחדת, 2005, מקשה ושואלת, בין היתר, לענין סדרי דין בהליך בוררות, האם חייב בורר לנהל את הבוררות בהתאם לסדרי הדין הנהוגים בבתי המשפט? לדבריה, התוספת מורה במפורש כי הבורר לא יהיה כפוף לסדרי הדין הנהוגים בבתי המשפט וגם לולי הוראה זו, הבורר לא היה כפוף לתקנות סדר הדין האזרחי לפי שבורר אינו "בית משפט" כהגדרתו בחוק בתי המשפט, אך יחד עם זאת "מומלץ לבורר לנהוג באופן כללי בהתאם לסדרי דין אלה. הנימוק הכללי לכך הוא שבעקרונות אלה יש משום שמירה על עיקרי הצדק הטבעי.
- "ככלל, סדרי הדין מבטיחים שוויון ואחדות שיטת המשפט. הם ערובה למניעת שרירות וראוי להקפיד על קיומם, על מנת שלא לשבש את ההליך השיפוטי" (שם בעמ' 631; [ה"פ \(ת"א\) 242/93 הקסגון פלסטיק נ' גנוט](#), [פורסם בנבו]).

12. עוד מציינת אוטולנגי בספרה, כי בדרך כלל "ניהול בוררות כרוך בזימון עדים והשמעתם" אם כי ישנן בורריות אשר הצדדים מביאים כל ראיות והבורר בודק אישית את נשוא הסכסוך ופוסק בו על סמך טענות הצדדים בלבד. אם מדובר בשאלה משפטית או טכנית בלבד, יכולים הצדדים להסמיך את הבורר לפסוק על סמך הצגת הבעיה המוגשת לו בכתב אף בלי לזמן את הצדדים עצמם (שם 647).

13. סעיף 24(4) לחוק קובע עילת ביטול מן הטעם ש"לא ניתנה לבעל דין הזדמנות נאותה לטעון טענותיו או להביא ראיותיו".
- זכות הטיעון היא בבסיסם של כללי הצדק הטבעי וראויה להקפדה (ר' ע"א 3505/00 רם נ' אחים שורק [פורסם בנבו] (11.7.00), [בג"צ 982/04 פלונית נ' ביה"ד הרבני הגדול](#) [פורסם בנבו] (19.8.04)).

ב-רע"א 8059/03 שו"פ נ' דיור לעולה [פורסם בנבו] (1.9.05) ציין בית המשפט כי פגיעה בצדק הטיבעי פורשה, אף כי לא הוכרעה, כבאה בגדרי חריגה מסמכות (ר' **רע"א 3017/97 מושקוביץ נ' מ.ר.פ.ר. פ"ד נא(3) 745,749**).

אוטולנגי בספרה מציינת כי עילת ביטול זה מבטאת למעשה את אחד מכללי הצדק הטבעי, שהוא שמיעת הצד השני: יש לתת לכל אחד מהצדדים את האפשרות להעלות את טענותיו ולהוכיחן ולהשמיע את הערותיו לגבי כל ענין היכול להוות נושא להחלטה מצד הבורר. הדבר אמור לגבי כל שלבי הבירור, לרבות בקשת הבהרה מהבוררים. לדבריה, **"אין לתת פסק, לפני מתן החלטה בדבר המשך הדיונים לשלב אליו הגיעו או התחלתם מבראשית כאשר מתמנה בורר חליף... כל אלה עשויים להביא לידי ביטול הפסק, מהסיבה שלא ניתנה לצד האחר אפשרות התגובה"** (שם 1026-1028).

14. בהמשך מציינת פרופ' אוטולנגי, כי גם אם הופטר הבורר מכללי הראיות והפרוצדורה הרגילים, אין זאת אומרת שהוא משוחרר ממה שקרוי **"כללי הצדק הטבעי"**; וכללי הצדק הטבעי דורשים ששני הצדדים יוכלו להשמיע הערותיהם לגבי חומר הראיות ושלא תמנע מצד האפשרות להציג מסמך מהותי ולקבל התייחסות אליו מצד הבורר (שם 1029).

15. סעיף 24(10) לחוק קובע עילת ביטול מן הטעם ש"קיימת עילה שעל פיה היה בית משפט מבטל פסק דין סופי שאין עליו ערעור עוד". אוטולנגי מציינת כי העילה העשירית מנוסחת בצורה כוללנית, כך שתחום תחולתה יכול להיות רחב למדי, בתי המשפט משתמשים בה כדי להרחיב את תחום התערבותם כאשר הם חשים שנגרם אי צדק ולפעמים נעשה הדבר כדי להדגיש את מחאת ביהמ"ש מהתנהגות הבורר. אוטולנגי מביאה ציטוט מה"פ (ת"א) 168/93, שחף פ"ת נ' פרק עוף [פורסם בנבו] תק-מח 93(2) 733, שם נקבע, בין היתר **"דיני הראיות הינם דינים פרוצדוראליים, אך פסיקה על פי הוכחות הנשענות על ראיות כלשהן, לא זו בלבד שהינה חלק מן הדין המהותי (אלא) הינה יסוד מוסד מכללי הצדק, ולפיכך, פסיקה אשר אינה מבוססת על הוכחה כלשהיא דינה להתבטל על פי סעיף 24(7) ו-10"**.

דיון והכרעה

16. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני ב"כ הצדדים, ובהינתן האמור, מצאתי כי דין ההתנגדות לאישור פסק הבורר והבקשה לביטולו, להתקבל.

17. פסק הבורר ניתן בלא שהתקיים הליך בוררות תקין, שלם ומלא ונחקרו עדים בפני הבורר, למעט חקירה ראשונית על ידי הבורר בעצמו של מר ישראלי.

18. הבורר בעצמו מציין במכתבו/בהחלטתו מיום 28.12.01, כי יהיה מקום במסגרת הבוררות לקיים חקירות, הוא תיאר את סדר החקירות ואורכן ובמכתבו מיום 29.12.09 אף ציין כי ב"כ הנתבע (ישראלי) לא ויתר על חקירות.
19. מן התייעוד שהובא בפני לא מצאתי כי הבורר פנה לצדדים והתריע בפניהם, כי ככל שלא ישתפו עמו פעולה ולא ימציאו לו את כל המסמכים הנדרשים, הוא עתיד ליתן פסק בורר על סמך כל החומר המצוי בפניו, בלא שמיעת עדויות.
20. מן המסמכים שהובאו בפני לא מצאתי כי הבורר הוסמך ליתן פסק על בסיס כתבי הטענות והתייעוד שהובא בפניו (עד כה) בלא שיעידו עדים בפניו וייחקרו.
- כך גם בהסכם הבוררות לא נקבע ע"י הצדדים כי מלבד כתבי הטענות ומסמכים שיוגשו לבורר, לא יהיו הם רשאים להביא ראיות בעל-פה (השווה: רע"א 8078/10 אלרום נ' קונפורטי [פורסם בנבו] (13.1.11)).
- לא למותר לציין, כי הבורר במכתבו לב"כ הצדדים מיום 8.12.09 ציין, כי בפניו הליך בוררות מורכב ויש צורך בבדיקה חשבונאית עמוקה של נתוני הצדדים כדי להגיע לחקר האמת. סבורני כי מתן פסק הדין בדרך שניתן, חוטא לדבריו אלו ואינו מתיישב עמם.
21. איו חולק כי בעצם מתן פסק הדין באופן פתאומי ומפתיע ביום 25.3.10, פגע הבורר בזכות הטיעון של הנתבע (ישראלי) וזאת באופן בוטה וקיצוני.
22. התרשמותי הינה כי בשלב מסוים אצה לבורר הדרך, הוא לא סמך יותר על שיתוף הפעולה מצד הצדדים והחליט ליתן פסק דין באורח חד-צדדי, מבלי שיידע בכך את הצדדים מבעוד מועד בכתב במסגרת החלטה מתאימה, ואיפשר להם, ככל שנדרש, לתקן את הליקויים שנפלו בהתנהלותם.
23. מהתייעוד שהובא בפני נמצא אמנם כי הבורר לא קבע מועד מסוים עתידי לישיבת בוררות נוספת, מעבר לזו שהתקיימה ביום 27.12.10, אך מהחלטתו מאותו יום וממכתבים מאוחרים, ברור כי ישיבה שכזו צריכה היתה להתכנס לצורך שמיעת הראיות בתיק.
24. אשר על כן, ומכוח הוראת סעיף 24(4) לחוק הבוררות, הנני מורה על ביטולו של פסק הבורר אשר ניתן ביום 25.3.10.
25. בשולי הדברים יצוין, כי לא מצאתי את טענת ב"כ מלכה לפיה, עם ביטול ההסדר הדיוני שבין הצדדים, הרי שבקשת הביטול שהגיש ישראלי חרגה מן המועדים הקבועים, ולפיכך דינה להידחות מטעם זה. במועד בו הוגשה בקשת הביטול לביהמ"ש המחוזי בת"א היה הסדר בין הצדדים בתוקף. נוכח העברת ההליך להידון בבימ"ש זה, לאחר ציון דברים

בתגובת ב"כ ישראלי באשר לסמכות, מצא ב"כ מלכה ליתן הודעת ביטול. הודעה זו אין בכוחה, לטעמי, כדי לפגוע בעובדה שבמועד הגשת בקשת הביטול הדבר נעשה בהסכמה וב"כ מלכה מנוע כעת מלטעון כי מועד זה הינו מועד מאוחר. לטעמי בנסיבות הענין פועלה של "הודעת הביטול" אינו חל למפרע ואין היא מביאה לבטלות מה שנעשה טרם שליחתה. פועלה בהקשר הדברים כאן לעתיד.

26. בנסיבות הענין, ולאור האמור, ולאחר שניתן פסק הבורר והבורר גילה דעתו במחלוקת, אינני סבור כי ניתן להורות על השבת הדיון בבוררות בפני אותו בורר.

ב"כ הצדדים יודיעו בתוך 30 ימים האם מוסכמת עליהם זהותו של רואה חשבון אחר, שישמש כבורר בסכסוך שביניהם, שאם לא כן ימנה אותו ביהמ"ש על פי שיקול דעתו.

27. הנני מחייב את מבקש האישור (מלכה) לשלם למבקש ביטול הפסק (ישראלי), בגין הוצאות ושכ"ט עו"ד סך של 7,500 ₪. סכום זה יועבר על ידי מלכה לבורר על חשבון שכר טרחתו של זה, ככל שחלקו של ישראלי בשכ"ט הבורר לא שולם עד כה.

28. המזכירות תשלח פסק דין זה לב"כ הצדדים בדואר.

זכות להגשת בקשת רשות ערעור לביהמ"ש המחוזי על פי דין.
ניתן היום, ט"ז אדר ב תשע"א, 22 מרץ 2011, בהעדר הצדדים.

דורון חסדאי 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)